

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

pentru realizarea capabilității operaționale aeriene de tranziție prevăzută în Concepția de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. – Se aprobă realizarea capabilității operaționale aeriene de tranziție prevăzută în Concepția de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, prin:

a) atribuirea, de către Guvernul României, Guvernului Regatului Norvegiei a contractelor de achiziție a 32 de avioane F-16 din excedent, pachet de suport logistic și instruire personal tehnic-ingineresc, cu respectarea prevederilor art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare;

b) atribuirea, de către Guvernul României, Guvernului Statelor Unite ale Americii de contracte de tip Letter of Offer and Acceptance - LOA specifice Programului Foreign Military Sales – FMS, pentru achiziționarea pachetului de bunuri și servicii complementar celui prevăzut la lit. a), cu respectarea prevederilor art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. – (1) Prin excepție de la dispozițiile art.16¹ din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se împuternicește Ministerul Apărării Naționale prin Compania Națională „Romtehnica” S.A., în numele Guvernului României, să semneze contractele prevăzute la art. 1 lit. a) și să deruleze, contractele prevăzute la art. 1, pe baza unui contract încheiat, în condițiile legii, între Compania Națională "Romtehnica" - S.A. și Ministerul Apărării Naționale.

(2) Prin excepție de la dispozițiile art.16¹, din legea nr. 346/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se împuternicește Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major al Forțelor Aeriene, să semneze, în numele Guvernului României, pentru instruirea personalului navigant de aviație aferent capabilității operaționale aeriene de tranziție, contracte de tip Letter of Offer and Acceptance - LOA specifice programelor *Air Force Security Assistance Training Squadron - AFSAT și Euro-NATO Joint Jet Pilot Training - ENJJPT* și contractele specifice de instruire cu statele semnatare a programelor *Euro-NATO Joint Jet Pilot Training - ENJJPT și NATO Flight Training Europe – NFTE*.

Art. 3. – (1) Ministerul Apărării Naționale gestionează sumele în valută aferente achizițiilor prevăzute la art. 1 lit. b), printr-un cont analitic deschis pe numele acestuia, în cadrul contului de valută al Ministerului Finanțelor deschis la Banca Națională a României. Soldul contului respectiv, înregistrat la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar, se raportează în

anul următor și se va utiliza în scopul finanțării costurilor aferente realizării obiectivului menționat la art. 1 lit. b).

(2) Se autorizează Ministerul Finanțelor, la propunerea Ministerului Apărării Naționale să asigure suplimentar credite de angajament, echivalentul în lei a 494 milioane euro, necesare semnării contractelor prevăzute la art.1, la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Creditele bugetare necesare derulării contractelor prevăzute la art. 1, se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Apărării Naționale, în limita creditelor bugetare alocate prin legile bugetare anuale.

(4) Prin derogare de la prevederile art. 48 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, se abilitază, pentru programul de înzestrare prevăzut la art. 1, Ministerul Finanțelor, la propunerea Ministerului Apărării Naționale, să aprobe modificarea repartizării pe trimestre a cheltuielilor aprobate în buget, fără păstrarea echilibrului bugetar.

(5) Prin derogare de la prevederile art. 173, 174 și 176 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, nu se datorează obligații fiscale accesorii pentru diferențele suplimentare de creanțe fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor importate în cadrul contractelor de stat de tip LOA, atribuite de Guvernul României potrivit prevederilor art. 1 lit. b).

(6) Prin derogare de la prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, efectuarea fazei de lichidare, din procesul execuției bugetare, se aprobă de comandații/șefii structurilor militare beneficiare ale bunurilor și serviciilor prevăzute la art.1, cu excepția serviciilor de instruire a personalului.

(7) În situația în care unele produse și servicii prevăzute a se achiziționa potrivit art. 1 nu pot fi contractate sau dacă din punct de vedere economic și/sau operațional este necesară achiziția din alte surse, ordonatorul principal de credite/persoana împuternicită prin delegare de competență poate aproba achiziționarea din aceste surse.

Art. 4. – (1) Pentru realizarea și menținerea capacității operaționale aeriene de tranziție, Ministerul Apărării Naționale trimite personal militar pentru îndeplinirea unor misiuni în afara teritoriului național, pentru executarea activităților de instruire, operare, mentenanță, reprezentare tehnică, analiză și management privind derularea programului de înzestrare în conformitate cu prevederile contractelor încheiate.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 77 alin.(1) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadetelor militare, cu modificările și completările ulterioare, ministrul apărării naționale poate aproba detașarea personalului navigant de aviație în vederea îndeplinirii unor misiuni pentru instruire în străinătate, în condițiile alin. (1), în calitate de instructori de zbor în cadrul Programelor AFSAT, ENJJPT și NFTE pe o perioadă de până la 5 ani și detașarea personalului navigant de aviație pentru îndeplinirea unor misiuni de instruire în calitate de pilot în trecere pe o perioadă de până la 3 ani.

Art. 5. – Pentru misiunile prevăzute la art. 4, prin ordin al ministrului apărării naționale, se stabilesc:

a) funcțiile care se prevăd în statele de organizare constituite pentru perioada misiunii diferențiate pe categorii, grade militare, studii și coeficienți; prevederile de grad, studii și coeficienți de ierarhizare, precum și armele și specialitățile militare ale funcțiilor din statul de organizare constituit pentru perioada misiunii;

b) asimilarea funcțiilor personalului din statele de organizare constituite pentru perioada misiunii;

c) trimiterea personalului în misiune în străinătate, prin detașarea în funcțiile prevăzute în statele de organizare, constituite pentru perioada de misiune.

Art. 6. – (1) Pe întreaga perioadă a misiunilor prevăzute la art. 4, personalul participant la misiune beneficiază de drepturile salariale în țară prevăzute la art. 71 alin. (1) din cap. II secțiunea a 9-a din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilite cu respectarea prevederilor art. 38 din aceeași lege și a celorlalte prevederi legale care reglementează salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

(2) Compensația lunară specifică prevăzută la art. 71 alin. (1) lit. c) din cap. II secțiunea a 9-a din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, se acordă personalului participant la misiunile prevăzute la art. 4 în cuantum de 100% aplicată la solda de funcție.

(3) Pe durata misiunilor prevăzute la art. 4, personalul navigant de aviație și tehnic ingineresc de aviație, definit la art. 9 și 13 din Legea nr. 35/1990 privind Statutul personalului aeronautic din aviația militară a României, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de prima orară de zbor, respectiv prima pentru asigurarea tehnică a zborului.

(4) Primele prevăzute la alin. (3) se acordă în baza documentelor justificative de evidență a activităților aeronautice și de calcul a acestora, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 40 alin. (2) și (3) din Anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. – (1) Pe durata misiunilor prevăzute la art. 4, personalul beneficiază de drepturile de diurnă stabilite pentru fiecare categorie de personal participant la misiunile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu completările ulterioare.

(2) Pe durata îndeplinirii misiunilor în străinătate prevăzute la art. 4, în zilele când personalului nu i se asigură hrana, acesta beneficiază de alocația valorică de hrană stabilită pentru personalul participant la misiunile prevăzute la art. 2, alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 46/2020 pentru stabilirea drepturilor de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român.

(3) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 4, în situația în care nu i se asigură cazarea gratuit, conform contractelor încheiate, beneficiază de decontarea cheltuielilor de cazare în limita cuantumurilor prevăzute la art. 2 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 46/2020, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

(4) Pe durata misiunilor prevăzute la art. 4, în zilele când personalul participant se află în țară sau în concediu de odihnă, acesta nu beneficiază de drepturile prevăzute la alin. (1) și (2).

(5) Prevederile art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 46/2020 se aplică în mod corespunzător și personalului participant la misiunile prevăzute la art. 4.

Art. 8. – (1) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 4 beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport pentru o călătorie în țară și retur, la fiecare 3 luni de participare la misiune.

(2) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 4 poate opta, la fiecare 3 luni de misiune, ca soțul/soția și/sau copiii acestuia să beneficieze de decontarea cheltuielilor de transport pentru deplasarea la locul misiunii și retur.

Art. 9. – (1) Fondurile necesare participării la misiunile prevăzute la art. 4 se asigură din bugetul Ministerului Apărării Naționale, în limita fondurilor aprobate cu această destinație.

(2) Din fondurile prevăzute la alin. (1) se suportă și cheltuielile determinate de pregătirea misiunii și executarea acesteia, astfel:

- a) dislocarea personalului din garnizoanele de dispunere de pe teritoriul statului român în zona de desfășurare a misiunii, precum și repatrierea acestuia;
- b) dislocarea membrilor de familie ai personalului navigant de aviație și tehnic ingineresc de aviație care asigură funcțiile de conducere, planificare și coordonare a programului, aflat în misiune, din garnizoanele de dispunere de pe teritoriul statului român în zona de desfășurare a misiunii, precum și repatrierea acestora;
- c) achiziții de bunuri, lucrări și servicii solicitate de specificul misiunii;
- d) cheltuieli de operare și sprijin logistic necesare bunei desfășurări a misiunii;
- e) selecționarea, vizita medicală, testarea, pregătirea, încheierea asigurărilor de sănătate, în condițiile stabilite de Ministerul Apărării Naționale, precum și în conformitate cu reglementările specifice fiecărei activități;
- f) încheierea contractelor de asigurare pentru invaliditate și deces ale personalului;
- g) evacuarea medicală a personalului care nu poate fi tratat în unitățile sanitare din zona de executare a misiunii și asigurarea transportului însoțitorilor acestuia;
- h) procurarea materialelor necesare, repatrierea, însoțirea și înhumarea personalului decedat, precum și îndeplinirea formalităților specifice;
- i) suportarea altor costuri specifice, inclusiv a celor destinate activităților necesare dezvoltării relațiilor cu autoritățile militare și civile locale, precum și cu populația civilă, asigurarea activităților de protocol, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 10. – (1) Participarea personalului navigant de aviație și tehnic-ingineresc de aviație la misiunile de instruire este condiționată de semnarea în prealabil a unui angajament al cărui model este prezentat în anexă, care face parte integrantă din prezenta lege, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, prin care se obligă ca după încheierea misiunii să își desfășoare activitatea în Ministerul Apărării Naționale timp de 10 ani, din care 8 ani în specializarea/calificarea dobândită pe timpul misiunii de instruire, fără a depăși vârsta prevăzută la art. 16 alin. (2) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În situațiile în care cadrele militare își încetează raporturile de serviciu cu Ministerul Apărării Naționale înainte de expirarea duratei stabilite prin angajamentul prevăzut la alin. (1) sau nu își desfășoară activitatea în specializarea/calificarea dobândită pe timpul misiunii de instruire, acestea sunt obligate să restituie cheltuielile de instruire și cheltuielile efectuate pe timpul misiunii conform prevederilor art. 7 și art. 8, proporțional cu perioada de angajament rămasă neexecutată.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplică personalului participant la misiune în situația încetării activității din motive neimputabile acestuia.

Art. 11. – Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 4 beneficiază de drepturile și are obligațiile prevăzute de legislația în vigoare aplicabilă personalului militar în activitate, în măsura în care acestea nu contravin prevederilor prezentei legi.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Nr.   din

Model

ROMÂNIA
 MINISTERUL APĂRĂRII
 NAȚIONALE
 (*Denumirea structurii*)
 (*ziua.luna.anul*)
 Nr. _____
 (*Localitatea*)

Neclasificat
 Exemplarul nr. _

ANGAJAMENT

Subsemnatul(a)¹ .....fiul/
 fiica lui ..... și al(a)..... născut(ă) în anul.....
 luna.....ziua.....CNP ..... domiciliat(ă) în localitatea
 ..... str..... nr.....
 bl.....sc.....et..... ap....., județ/sector .....
 încadrat(ă) în funcția de .....
 .....la².....
 .....

în conformitate cu prevederile art. 10 din Legea nr. .... /2022 pentru realizarea capabilității operaționale aeriene de tranziție prevăzută în Concepția de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, mă oblig ca, după încheierea misiunii în străinătate executate potrivit contractelor încheiate în baza art. 1 și art. 2 din Legea nr. .... /2022, să îmi desfășor activitatea în cadrul Ministerului Apărării Naționale timp de 10 ani, din care 8 ani în specializarea/calificarea dobândită pe timpul misiunii de instruire.

Totodată, în situațiile și în condițiile prevăzute de prevederile legale incidente în domeniu, mă oblig să restitui cheltuielile individuale de instruire pe timpul misiunii.

Data:.....

Semnătura.....

C.I./B.I.

seria.....nr.....

eliberat de.....

la data de .....

¹ Se înscriu gradul militar, numele și prenumele;

² Se completează indicativul numeric al unității și garnizoana.

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ Lege pentru realizarea capabilității operaționale aeriene de tranziție prevăzută în Concepția de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”	
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ	
1. Descrierea situației actuale	<p>Forțele Aeriene Române contribuie la asigurarea securității României, executând permanent apărarea spațiului aerian național/NATO, pe timp de pace prin Serviciul de Luptă Permanent – Poliție Aeriană (SLP-PA), sub comanda NATO, în conformitate cu angajamentele asumate, concomitent cu generarea/regenerarea forțelor pentru pregătirea în vederea executării misiunii de luptă la criză și război.</p> <p>În prezent Forțele Aeriene Române asigură executarea misiunilor SLP-PA cu avioane MiG-21 LanceR și F-16 în regim alternativ neperiodic. Continuarea executării SLP-PA cu avioanele MiG-21 LanceR este o soluție doar pe termen scurt, cu limitări operaționale și de sprijin logistic semnificative și cu costuri din ce în ce mai mari.</p> <p>Scoaterea graduală din serviciu a avioanelor MiG-21 LanceR și necesitatea executării în regim permanent a Serviciului de Luptă – Poliție Aeriană cu avioane F-16, coroborate cu evoluția mediului de securitate regional, au determinat nevoia identificării unei soluții care să permită apărarea spațiului aerian al României cu avioane F-16 și executarea SLP-PA cu avioane F-16, conform angajamentelor asumate față de NATO.</p> <p>Până la această dată, pe baza prevederilor <i>Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”</i>, aprobate prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-70/2012, și în conformitate cu prevederile Legii nr. 240/2013 pentru realizarea capabilității operaționale aeriene cuprinse în Faza 1 a Etapei de tranziție inițială a Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 237/2019 pentru continuarea dezvoltării capabilității operaționale aeriene cuprinse în Etapa de tranziție inițială a Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, cu modificările și completările ulterioare, au fost semnate contracte cu Guvernul Republicii Portugheze și Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru achiziționarea primei escadrile de avioane F-16 A/B în configurația M5.2R, a suportului logistic, instruire, armament și modernizarea acestora la configurația M6.X.</p> <p>Pentru o abordare integrată și completă a achiziției avioanelor F-16 în vederea atingerii obiectivelor prevăzute în Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-70/2012, respectiv realizarea a minimum 3 escadrile, formate din 16 avioane fiecare, în anul 2018 s-a transmis o scrisoare de cerere <i>LOR for EDA – Letter of Request for Excess Defense Article</i> adresată Guvernului Statelor Unite ale Americii, pentru transferarea, cu titlu gratuit către România, a unui număr de până la 36 de avioane F-16 și includerea acestora într-un program de regenerare și modernizare. Totodată, în anul 2019 au fost transmise scrisori de cereri de informații (<i>RFI - Request for Information</i>) adresate guvernelor statelor membre NATO care au în dotare avioane F-16 (Belgia, Danemarca, Olanda, Norvegia, Portugalia și Grecia).</p>

În anul 2019 Guvernul Statelor Unite ale Americii a transmis un răspuns negativ referitor la solicitarea României, transmisă cu scrisoarea LOR for EDA, privind transferul a până la 36 de avioane F-16 din excedentul SUA.

Din analiza răspunsurilor la cererile de informații transmise statelor membre NATO, a rezultat că singura soluție fezabilă prin care poate fi realizată Capabilitatea Operațională Aeriană de Tranziție, conform prevederilor Hotărârii CSAȚ nr. S-70/2012, o reprezintă achiziția de la Guvernul Regatului Norvegiei a 32 de avioane F-16 în configurația M6.5.2, a unui pachet de suport logistic și instruire personal tehnic-ingineresc, precum și a pachetului complementar de bunuri și servicii de la Guvernul Statelor Unite ale Americii.

Avioanele vor fi livrate în stare operațională și vor asigura îndeplinirea noilor cerințe existente la nivelul NATO, în principal, cu privire la sistemele de identificare amic-inamic, ulterior urmând a fi introduse în programul de modernizare la aceeași configurație M6.X cu avioanele F-16 din prima escadrilă. Asigurarea suportului logistic pentru sistemele de identificare și legături de voce și date secretizate, inclusiv modernizarea ulterioară se poate realiza numai pe baza bunurilor și serviciilor incluse în pachetul complementar de la Guvernul Statelor Unite ale Americii.

Această soluție asigură implicarea industriei naționale de apărare în executarea lucrărilor de mentenanță și modernizarea avioanelor F-16, prin operatorul economic desemnat centru de mentenanță pentru aeronave F-16 de către Guvernul României, aspect care va contribui la consolidarea și menținerea capabilității aeriene operaționale.

De asemenea, Parlamentul României a aprobat inițierea de către Ministerul Apărării Naționale a procedurii de atribuire a contractelor de achiziție pentru pachetul de 32 de avioane de la Guvernul Regatului Norvegiei și a pachetului de bunuri și servicii complementar de la Guvernul Statelor Unite ale Americii, în ședința comună a Birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, comunicată cu scrisoarea nr. 1260BP/21.12.2021.

Achiziția pachetului de avioane F-16 din excedentul Ministerului Apărării Naționale din Norvegia, se poate realiza doar prin încheierea de contracte guvern – guvern.

Achiziția de produse speciale (sisteme de comunicații și transmisii de date tactice, echipamente de criptare), absolut necesare pentru dezvoltarea capabilității operaționale aeriene se poate efectua doar cu aprobarea autorităților SUA, prin contracte guvern – guvern de tip Scrisoare de Ofertă și Acceptanță (Letter of Offer and Acceptance), în cadrul Programului Foreign Military Sales – FMS. Pentru acest tip de produse, programul FMS este singura modalitate de achiziție, utilizată de către toate statele care achiziționează tehnică militară din SUA. Derularea contractelor de tip LOA prin Programul FMS se va realiza cu respectarea cerințelor legislației Statelor Unite ale Americii și a directivelor Departamentului Apărării al Statelor Unite ale Americii care reglementează administrarea și implementarea asistenței militare de securitate.

Referitor la legislația incidentă, menționăm Tratatul Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949, la care România a aderat prin Legea nr. 22/2004, Tratatul privind Uniunea Europeană, Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în conformitate cu art. 3 din Tratatul Atlanticului de Nord, pentru atingerea într-un mod cât mai eficient a obiectivelor acestui tratat, România, acționând

individual, prin dezvoltarea propriilor mijloace, își va menține și va dezvolta capacitatea individuală și pe cea colectivă de a rezista unui atac armat.

Potrivit art. 4 din Tratatul privind Uniunea Europeană – TFUE, sunt respectate funcțiile esențiale ale statului și, în special, cele care au ca obiect asigurarea integrității sale teritoriale, menținerea ordinii publice și apărarea securității naționale. În special, securitatea națională rămâne responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru.

Directiva 2009/81/CE precizează la paragraful (1) din preambul că securitatea națională rămâne responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru, atât în domeniul apărării, cât și al securității, iar la paragraful (30) faptul că, având în vedere specificitatea sectorului apărării și securității, achizițiile de echipamente, precum și de lucrări și de servicii efectuate de un guvern de la alt guvern ar trebui să fie excluse din domeniul de aplicabilitate al acestei directive. În dezvoltarea acestei teze, prin art. 13 lit. f) se stipulează că directiva nu se aplică contractelor atribuite de un guvern unui alt guvern referitoare la furnizarea de echipamente militare sau echipamente sensibile, lucrări și servicii în legătură directă cu astfel de echipamente, lucrări și servicii special destinate unor scopuri militare sau lucrări și servicii cu caracter sensibil.

Totodată, pentru realizarea Capabilității Aeriene de Tranziție prin atribuirea contractelor de achiziție celor două guverne, prezintă incidență și documentele elaborate la nivelul Comisiei Europene: Commission Notice-Guidance on the award of government – to – government contracts in the fields of defence and security (Article 13.f of Directive 2009/81/EC of the European Parliament and of the Council) (2016/C 450/01).

În acest context, menționăm că achiziția prevăzută a fi realizată în temeiul prezentului proiect de act normativ reprezintă singura soluție viabilă, întrucât:

- au fost transmise scrisori de cereri de informații adresate guvernelor statelor membre NATO, iar în răspunsurile primite nu au fost identificate oferte de vânzare de avioane F-16 din excedent, sau soluțiile oferite nu au reprezentat cea mai bună opțiune de dezvoltare a capabilității aeriene existente cu privire la cerințele tehnice sau termenul de realizare;

- pentru asigurarea interoperabilității la nivelul cerințelor actuale ale NATO este necesar a se achiziționa avioane cu o configurație superioară celor achiziționate anterior, respectiv M6.5.2 care vor fi operate cu costuri minime, fără efectuarea de reparații majore până la epuizarea resursei disponibile;

- au fost discutați cu reprezentanții Guvernului Regatului Norvegiei, termenii generali și condițiile de contractare pe baza unor criterii obiective în special în ceea ce privește prețul pachetului oferit, graficul de livrare posibil conform cerințelor operaționale și posibilităților de finanțare.

Aprobarea achiziției de la Guvernul Regatului Norvegiei și de la Guvernul Statelor Unite ale Americii se va realiza în condițiile prevăzute de prezenta lege, cu respectarea prevederilor art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, care transpune Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

Ministerul Apărării Naționale prin Compania Națională „Romtehnica”- S.A., în numele Guvernului României, va semna și derula contractele pentru achiziția pachetului de 32 avioane de la Guvernul Regatului Norvegiei și va derula contractele de achiziție a pachetului de produse și servicii de la Guvernul Statelor Unite ale Americii.

Cu privire la contractele care urmează a fi semnate cu Guvernul Regatului Norvegiei, precizăm că pentru respectarea legislației europene și naționale în materie de TVA, persoana care efectuează achiziția are obligația de a fi înregistrată special în scopuri de TVA, operațiunea fiind taxabilă în România în conformitate cu dispozițiile

art. 317 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Compania Națională „Romtehnica”- S.A., societate specializată în domeniul comerțului exterior din coordonarea directă a Ministerului Apărării Naționale este entitatea desemnată de Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, să achiziționeze produse, servicii și lucrări din afara teritoriului vamal al României. În acest sens, compania gestionează toată relația cu bugetul de stat în ceea ce privește obligațiile fiscale privind TVA aferente contractelor de achiziție de la extern pentru Ministerul Apărării Naționale, cum ar fi declarațiile lunare de TVA (deconturi și declarații recapitulative), calcul și plată TVA către bugetul de stat conform termenelor legale, punerea în liberă circulație a bunurilor achiziționate din afara teritoriului Uniunii Europene, precum și îndeplinirea obligațiilor declarative în vama română.

Întrucât instruirea piloților militari la nivelul țărilor membre NATO este un proces dificil pentru toate țările datorită costurilor mari, consumului de resurse materiale și disponibilității resursei umane (în special piloți instructori) precum și a perioadei îndelungate de formare a piloților, la nivelul statelor membre NATO dar și la nivel european au fost identificate posibilități de cooperare comune. În acest sens au fost semnate acorduri între state prin care se pot desfășura programe de instruire a piloților militari, prin punerea și utilizarea în comun a resurselor umane și materiale disponibile fiecărui stat, în funcție de nevoile de instruire ale fiecăruia.

Pentru asigurarea calificării piloților la nivelul cerințelor NATO și formarea de noi piloți care să opereze avioanele din dotare, Forțele Aeriene Române folosesc atât resursele proprii de instruire cât și programele de instruire ale SUA prin *Air Force Security Assistance Training Squadron - AFSAT*, aceste modalități de instruire nefiind suficiente pentru pregătirea, într-o perioadă de aproximativ 2-3 ani, a unui număr minim de piloți care să încadreze cele două escadrile de avioane F-16 care vor fi achiziționate din Norvegia.

În Forțele Aeriene Române în procesul de instruire a piloților pentru executarea trecerii pe aeronava F-16, se realizează *calificarea inițială* pentru un număr de 2-4 piloți / an, datorită numărului insuficient de piloți instructori și aeronave care pot fi alocate instruirii, aceleași resurse materiale și umane fiind utilizate și pentru îndeplinirea misiunilor curente. În acest sens se constată un deficit de aeronave și personal navigant, pentru acoperirea căruia s-au identificat pe lângă achiziția celor 32 de avioane din Norvegia și alte soluții de instruire a piloților în cadrul unor parteneriate la nivel NATO sau la nivel european, ceea ce va conduce la creșterea numărului de piloți în următorii 2-3 ani și dobândirea calificării necesare executării misiunilor specifice cu acest tip de aeronavă.

Pentru diminuarea deficitului privind instruirea piloților din Forțele Aeriene Române, au fost semnate înțelegeri pentru participarea României la programul de instruire *Euro-NATO Joint Jet Pilot Training - ENJJPT* și la programul *NATO Flight Training Europe - NFTE* ceea ce va permite parcurgerea unor programe de instruire în paralel cu cele derulate de Forțele Aeriene Române și Forțele Aeriene ale Statelor Unite ale Americii și va asigura creșterea numărului de piloți necesari pentru încadrarea unităților de aviație care au/vor avea în dotare avioane F-16.

Pentru acoperirea deficitului de piloți, începând cu anul 2017, România a aderat prin semnarea Memorandum of Understanding la Programul *Euro-NATO Joint Jet Pilot Training - ENJJPT*, iar începând cu 2019 a început să trimită piloți la pregătire în cadrul acestui program, asigurându-se astfel nivelul necesar de instruire al piloților pentru a putea efectua trecerea pe orice aeronavă de luptă modernă (F-16, F-18, F-35, F-22, Eurofighter). Conform planului de operații - Plan of Operation (PO) convenit la nivelul programului ENJJPT, fiecare țară semnatară trebuie să trimită piloți instructori pentru a putea solicita, trimite și desfășura instruirea unor piloți elevi. Țările partenere

	<p>ale programului ENJJPT sunt următoarele: Belgia, Canada, Danemarca, Germania, Grecia, Italia, Olanda, Norvegia, Portugalia, Romania, Spania, Turcia, UK, USA.</p> <p>Totodată, începând cu anul 2021 România a aderat prin semnarea Memorandum of Understanding la Programul <i>NATO Flight Training Europe - NFTE</i>, din care fac parte următoarele țări: Belgia, Bulgaria, Croația, Cehia, Grecia, Ungaria, Muntenegru, Macedonia de Nord, Portugalia, România, Spania, Turcia. Programul este similar cu programul ENJJPT și pregătește piloți pentru toate categoriile de aeronave.</p>
<p>¹Prezentul act normativ nu transpune legislație comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.</p>	
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>Prin proiectul de act normativ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Se urmărește realizarea capabilității operaționale aeriene de tranziție cuprinse în Concepția de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, prin atribuirea contractelor de achiziție pentru pachetul de 32 avioane de la Guvernul Regatului Norvegiei, a pachetului de bunuri și servicii complementar de la Guvernul Statelor Unite ale Americii și atribuirea contractelor necesare instruirii personalului navigant. <p>Ca urmare a derulării de achiziții de la Guvernul Statelor Unite ale Americii, potrivit reglementărilor legislației americane, s-a constatat că, periodic, autoritățile guvernamentale americane pot emite facturi de regularizare a valorii bunurilor importate în România, ori de câte ori acestea acceptă ca eligibilă o cheltuială realizată de furnizorii implicați, stabilirea valorii finale a bunurilor fiind realizată într-o perioadă care de obicei nu depășește 3 ani. Astfel, la momentul stabilirii valorii finale a bunurilor potrivit art. 173 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Codului Vamal al Uniunii și art. 100 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Apărării Naționale are obligația regularizării sumelor aferente drepturilor de import și a altor taxe datorate (TVA, accize).</p> <p>Având în vedere această situație, devin incidente prevederile art. 173, art. 174 și art. 176 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, privind obligația plății de dobânzi și penalități de întârziere pentru diferențele suplimentare de creanțe fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor. Având în vedere aceste aspecte, determinate de prevederile legislației Statelor Unite ale Americii cu privire la derularea contractelor de tip Letter of Acceptance în cadrul programului Foreign Military Sales, este necesară reglementarea scutirii Ministerului Apărării Naționale de la plata penalităților și dobânzilor aferente diferențelor suplimentare de creanțe fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor importate.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Se introduc derogări de la prevederile art. 173, art. 174 și art. 176 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare. ➤ La propunerea Ministerului Apărării Naționale, se solicită asigurarea suplimentară a creditelor de angajament necesare semnării contractelor prevăzute la art.1 din proiectul de lege, la data intrării în vigoare a acesteia. ➤ Se introduc derogări de la prevederile art. 48 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare privind aprobarea modificării repartizării pe trimestre a cheltuielilor aprobate în buget, fără păstrarea echilibrului bugetar. ➤ Se introduc derogări de la prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, în vederea aprobării fazei de lichidare din procesul execuției bugetare de comandanții/șefii structurilor militare beneficiare ale bunurilor și serviciilor, cu excepția serviciilor de instruire a personalului, pentru efectuarea recepției și verificarea documentelor justificative, în vederea confirmării realității „serviciului efectuat” și înregistrarea în patrimoniu a bunurilor și serviciilor recepționate. ➤ Se introduc derogări de la prevederile art. 77 alin.(1), din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, impuse de unele

	<p>limitări identificate, în legislația în vigoare, care au generat dificultăți în procesul de întocmire a documentelor necesare detașării personalului navigant la misiuni de instruire în străinătate.</p> <p>➤ Se introduc o serie de drepturi și obligații specifice pentru personalul care va participa la misiuni în condițiile stabilite prin contractele de achiziție, întrucât pentru implementarea unor capacități de complexitate ridicată din punct de vedere tehnic și operațional, este necesară participarea la activități de instruire cu un grad de risc ridicat pentru operare și mentenanță; totodată se vor crea premisele motivării personalului în vederea participării la acest tip de misiune și pentru menținerea personalului specializat în structurile ministerului, în specializarea/calificarea dobândită pe timpul misiunii de instruire, pentru executarea de activități la nivelul de specializare dobândit.</p> <p>➤ Se prevede posibilitatea aprobării de către ordonatorul principal de credite/persoana împuternicită prin delegare de competență a achiziției din alte surse, dacă unele produse și/sau servicii nu pot fi contractate sau este necesar din punct de vedere economic și/sau operațional să fie contractate din alte surse.</p>
--	--

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul
3. Impactul social	Nu este cazul
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2022	2023	2024	2025	2026	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) active nefinanciare						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	<p>Valoarea estimată la data obținerii aprobării prealabile a Parlamentului a fost de 454 milioane Euro, fără TVA, din care 354 milioane Euro, pentru contractul cu Guvernul Regatului Norvegiei și 100 milioane Euro (echivalent USD) pentru contractul cu Guvernul SUA. La aceasta se adaugă valoarea a 13 motoare de rezervă, parte conexă a pachetului de suport logistic de la Guvernul Regatului Norvegiei, în valoare estimată de 40 milioane Euro.</p> <p>Totodată, având în vedere procedurile specifice FMS, valorile finale vor fi cunoscute cu exactitate după finalizarea discuțiilor cu reprezentanții Guvernului Statelor Unite ale Americii, aprobarea transferului avioanelor și definitivarea pachetelor de bunuri și servicii.</p> <p>Pentru pregătirea personalului navigant necesar susținerii capacității operaționale aeriene de tranziție vor fi estimate, în cadrul bugetelor anuale ale Statului Major al Forțelor Aeriene, fondurile necesare instruirii piloților în cadrul Programelor AFSAT, ENJJPT și NFTE.</p>					
Secțiunea a 5-a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:						
a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;	Nu este cazul					
b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.						
1 ^l . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ este compatibil cu legislația comunitară în domeniul achizițiilor publice, fiind elaborat în temeiul art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, care transpune Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului.					
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul					
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul					

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative, cu modificările ulterioare	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente, cu modificările și completările ulterioare	Nu este cazul
5. Informații privind avizarea de către:	
a) Consiliul Legislativ	Se va solicita avizul.
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	Se va solicita avizul.
c) Consiliul Economic și Social	Nu este cazul
d) Consiliul Concurenței	Se va solicita avizul.
e) Curtea de Conturi.	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ se supune dezbaterii publice, prin afișare pe pagina de internet a Ministerului Apărării Naționale.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Parlamentul României a aprobat inițierea de către Ministerul Apărării Naționale a procedurii de atribuire a contractelor de achiziție pentru pachetul de 32 de avioane de la Guvernul Regatului Norvegiei și a pachetului de bunuri și servicii complementar de la Guvernul Statelor Unite ale Americii, în ședința comună a Birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, comunicată cu scrisoarea nr. 1260BP/21.12.2021.

	Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu au fost identificate.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate mai sus a fost elaborat proiectul de *Lege pentru realizarea capabilității operaționale aeriene de tranziție prevăzută în Concepția de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”*.

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

VASILE DÎNCU

AVIZĂM FAVORABIL:

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII**

SORIN MIHAI GRINDEANU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

MINISTRUL FINANTELOR

MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU

ADRIAN CĂCIU

**MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE**

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

MARIUS-CONSTANTIN BUDĂI

BOGDAN LUCIAN AURESCU

**MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE**

**PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE
PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE**

DAN VÎLCEANU

LIVIU BOSTAN